

1. මූල්‍ය ප්‍රකාශන

1.1. තත්ත්වගණනය කළ මතය

අත්තනගල්ල ප්‍රාදේශීය සභාවේ 2024 දෙසැම්බර් 31 දිනට වත්කම් හා වගකීම් ප්‍රකාශය, එදිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා වූ විස්තීර්ණ ආදායම් ප්‍රකාශය, ශුද්ධ වත්කම්/ස්කන්ධය වෙනස්වීමේ ප්‍රකාශය, මුදල් ප්‍රවාහ ප්‍රකාශය සහ ප්‍රමාණාත්මක ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්තිවලට අදාළ තොරතුරුද ඇතුළත් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලට අදාළ සටහන්වලින් සමන්විත 2024 දෙසැම්බර් 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා වූ මූල්‍ය ප්‍රකාශන 1987 අංක 15 දරන ප්‍රාදේශීය සභා පනතේ 172 (1) උපවගන්තිය සහ 2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ 10 (1) උපවගන්තිය සමඟ සංයෝජිතව කියවිය යුතු ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවේ 154(1) ව්‍යවස්ථාවේ ඇතුළත් විධිවිධාන ප්‍රකාර මාගේ විධානය යටතේ විගණනය කරන ලදී. පාර්ලිමේන්තුව වෙත ඉදිරිපත් කළ යුතු යැයි මා අදහස් කරන මාගේ අදහස් දැක්වීම් හා නිරීක්ෂණයන් මෙම වාර්තාවේ දැක්වේ.

මෙම වාර්තාවේ 1.6 ඡේදයේ දක්වා ඇති කරුණුවලින් වන බලපෑම හැර, මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලින් 2024 දෙසැම්බර් 31 දිනට අත්තනගල්ල ප්‍රාදේශීය සභාවේ මූල්‍ය තත්ත්වය සහ එදිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා එහි මූල්‍ය ක්‍රියාකාරිත්වය හා මුදල් ප්‍රවාහ පළාත් පාලන ආයතන සඳහා වූ ශ්‍රී ලංකා රාජ්‍ය අංශ ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතියට අනුකූලව සත්‍ය හා සාධාරණ තත්ත්වයක් පිළිබිඹු කරන බව මා දරන්නා වූ මතය වේ.

1.2. තත්ත්වගණනය කළ මතය සඳහා පදනම

මෙම වාර්තාවේ 1.6 ඡේදයේ දක්වා ඇති කරුණු මත පදනම්ව මා මූල්‍ය ප්‍රකාශන සම්බන්ධයෙන් තත්ත්වගණනය කළ මතයක් පළකරනු ලැබේ.

ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිතීන්ට (ශ්‍රී.ලං.වි.ප්‍ර.) අනුකූලව මා විගණනය සිදු කරන ලදී. මෙම විගණන ප්‍රමිති යටතේ වූ මාගේ වගකීම, මෙම වාර්තාවේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන විගණනය සම්බන්ධයෙන් විගණකගේ වගකීම යන කොටසේ තවදුරටත් විස්තර කර ඇත. මාගේ තත්ත්වගණනය කළ මතය සඳහා පදනමක් සැපයීම උදෙසා මා විසින් ලබාගෙන ඇති විගණන සාක්ෂි ප්‍රමාණවත් සහ උචිත බව මාගේ විශ්වාසයයි.

1.3 මූල්‍ය ප්‍රකාශන සම්බන්ධයෙන් කළමනාකරණයේ සහ ඊට සම්බන්ධ පාලනය කරන පාර්ශවයන්ගේ වගකීම්

මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශන පළාත් පාලන ආයතන සඳහා වූ ශ්‍රී ලංකා රාජ්‍ය අංශ ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතියට අනුකූලව පිළියෙල කිරීම හා සාධාරණ ලෙස ඉදිරිපත් කිරීම සහ වංචා හෝ වැරදි හේතුවෙන් ඇති විය හැකි ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් තොර වූ මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමට හැකි වනු පිණිස අවශ්‍යවන අභ්‍යන්තර පාලනය තීරණය කිරීම කළමනාකරණයේ වගකීම වේ.

ප්‍රාදේශීය සභාවේ මූල්‍ය වර්ථාකරණ ක්‍රියාවලිය සම්බන්ධ වගකීම, පාලනය කරන පාර්ශවයන් විසින් දරනු ලබයි.

2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ 16(1) උප වගන්තිය ප්‍රකාරව ප්‍රාදේශීය සභාවේ වාර්ෂික හා කාලීන මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමට හැකිවන පරිදි ස්වකීය ආදායම්, වියදම්, වත්කම් හා බැරකම් පිළිබඳ නිසි පරිදි පොත්පත් හා වාර්තා පවත්වාගෙන යා යුතුය.

1.4 විගණන විෂය පථය (මූල්‍ය ප්‍රකාශන විගණනය සම්බන්ධයෙන් විගණකගේ වගකීම)

සමස්තයක් ලෙස මූල්‍ය ප්‍රකාශන, වංචා සහ වැරදි නිසා ඇතිවන ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් තොර බවට සාධාරණ තහවුරුවක් ලබාදීම සහ මාගේ මතය ඇතුළත් විගණන වාර්තාව නිකුත් කිරීම මාගේ අරමුණ වේ. සාධාරණ සහතිකවීම උසස් මට්ටමේ සහතිකවීමක් වන නමුත්, ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිති ප්‍රකාරව විගණනය සිදු කිරීමේදී එය සැමවිටම ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන් අනාවරණය කරගන්නා බවට වන තහවුරු කිරීමක් නොවනු ඇත. වංචා සහ වැරදි තනි හෝ සාමූහික ලෙස බලපෑම නිසා ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන් ඇතිවිය හැකි අතර, එහි ප්‍රමාණාත්මක භාවය මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශන පදනම් කරගනිමින් පරිශීලකයන් විසින් ගනු ලබන ආර්ථික තීරණ කෙරෙහි වන බලපෑම මත රඳා පවතී.

ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිති ප්‍රකාරව විගණනයේ කොටසක් ලෙස මා විසින් විගණනයේදී වෘත්තීය විනිශ්චය සහ වෘත්තීය සැකමුසුබවින් යුතුව ක්‍රියා කරන ලදී. මා විසින් තවදුරටත්,

- ප්‍රකාශ කරන ලද විගණන මතයට පදනමක් සපයා ගැනීමේදී වංචා හෝ වැරදි හේතුවෙන් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ඇති විය හැකි ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන් ඇතිවීමේ අවදානම් හඳුනාගැනීම හා තක්සේරු කිරීම සඳහා අවස්ථාවෝචිතව උචිත විගණන පරිපාටි සැලසුම් කර ක්‍රියාත්මක කරන ලදී. වරදවා දැක්වීම හේතුවෙන් සිදුවන ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් සිදුවන බලපෑමට වඩා වංචාවකින් සිදුවන්නා වූ බලපෑම ප්‍රබල වන්නේ ඒවා දුස්සන්ධානයෙන්, ව්‍යාජ ලේඛන සැකසීමෙන්, වේතනාන්විත මහභරීමෙන්, වරදවා දැක්වීමෙන් හෝ අභ්‍යන්තර පාලනයන් මත භරීමෙන් වැනි හේතු නිසා වන බැවිනි.
- අභ්‍යන්තර පාලනයේ සඵලදායීත්වය පිළිබඳව මතයක් ප්‍රකාශ කිරීමේ අදහසින් නොවුවද, අවස්ථාවෝචිතව උචිත විගණන පරිපාටි සැලසුම් කිරීම පිණිස අභ්‍යන්තර පාලනය පිළිබඳව අවබෝධයක් ලබාගන්නා ලදී.
- භාවිතා කරන ලද ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්තිවල උචිතභාවය, ගිණුම්කරණ ඇස්තමේන්තුවල සාධාරණත්වය සහ කළමනාකරණය විසින් කරන ලද සම්බන්ධිත හෙළිදරව් කිරීම් අගයන ලදී.
- මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ව්‍යුහය හා අන්තර්ගතය සඳහා පාදක වූ ගනුදෙනු හා සිද්ධීන් උචිත හා සාධාරණව ඇතුළත් වී ඇති බව සහ හෙළිදරව් කිරීම් ඇතුළත් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල සමස්ථ ඉදිරිපත් කිරීම අගයන ලදී.

හැකිතාක් දුරට හා අවශ්‍ය ඕනෑම විටෙක පහත සඳහන් දෑ පරීක්ෂා කිරීම සඳහා විගණන විෂය පථයද පුළුල් කර ඇත.

- තොරතුරු ඉදිරිපත් කිරීම සම්බන්ධයෙන් බලන කල ප්‍රාදේශීය සභාවේ කාර්යයන් අඛණ්ඩව ඇගයීමට හැකිවන පරිදි එහි සංවිධානය, පද්ධති, පරිපාටි, පොත්පත්, වාර්තා හා වෙනත් ලියකියවිලි විධිමත්ව හා ප්‍රමාණාත්මකව සැලසුම් කර තිබේද යන බව සහ එකී පද්ධති, පරිපාටි, පොත්පත්, වාර්තා හා වෙනත් ලියකියවිලි ඵලදායී ලෙස පවත්වාගෙන යනු ලැබේ ද යන බව;
- අදාළ ලිඛිත නීතියකට හෝ ප්‍රාදේශීය සභාව විසින් නිකුත් කරන ලද වෙනත් පොදු හෝ විශේෂ විධානයකට අනුකූලව, ප්‍රාදේශීය සභාව ක්‍රියා කර ඇති බව,
- සිය බලතල, කර්තව්‍ය සහ කාර්යයන්ට අනුකූලව කටයුතු කර ඇති බව,
- සම්පත් සකසුරුවම් ලෙස, කාර්යක්ෂම ලෙස සහ ඵලදායී ලෙස කාලසීමාවන් තුළ සහ අදාළ නීතිරීතිවලට අනුකූලව ප්‍රසම්පාදනය කර භාවිතා කර ඇති බව.

1.5 වෙනත් තෛතික අවශ්‍යතා පිළිබඳ වාර්තාව

2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ පහත සඳහන් අවශ්‍යතාවයන් සම්බන්ධයෙන් විශේෂ ප්‍රතිපාදන ඇතුළත් වේ.

- (අ) 2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ 6 (1) (ඇ) (iii) වගන්තියේ සඳහන් අවශ්‍යතාවය අනුව ප්‍රාදේශීය සභාවේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන ඉකුත් වර්ෂය සමඟ අනුරූප වේ.
- (ආ) 2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ 6 (1) (ඇ) (iv) වගන්තියේ සඳහන් අවශ්‍යතාවය අනුව ඉකුත් වර්ෂයේදී මා විසින් සිදුකරන ලද නිර්දේශයන් ඉදිරිපත් කරන ලද මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ඇතුළත්ව ඇත.

1.6. මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීම සම්බන්ධයෙන් වූ විගණන නිරීක්ෂණ

1.6.1. පළාත් පාලන ආයතන සඳහා වූ ශ්‍රී ලංකා රාජ්‍ය අංශ ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතියට අනුකූල නොවීම.

අදාළ ප්‍රමිතියට යොමුව සහිතව අනුකූල නොවීම	සභාවේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
(අ) ප්‍රමිතියේ 3 පරිච්ඡේදයේ 3.32 ඡේදය අනුව මෙහෙයුම් ක්‍රියාකාරකම්වලින් වන ශුද්ධ මුදල් ප්‍රවාහය ගණනයේදී සමාලෝචිත වර්ෂයේ අතිරික්තය සඳහා ගැලපිය යුතු ක්ෂය වටිනාකම රු.73,825,481 ක් වුවද එය රු.73,811,422 ක් ලෙස රු.14,059 ක් අඩුවෙන්ද වත්කම් ඉවත් කිරීමේ අලාභය රු.126,527 ක් වුවද එය රු.250,085 ක් ලෙස රු.123,558 ක් වැඩියෙන්ද ගලපා තිබීම ද සහ ඉඩම් පැවරීම මත ලාභය රු.8,201,550 ක් ගලපා නොතිබීම සිදු කර තිබුණි.	සංශෝධිත මුදල් ප්‍රවාහ ප්‍රකාශයක් සකස් කර ඉදිරිපත් කරන බව.	ප්‍රමිතිය අනුව මුදල් ප්‍රවාහ ප්‍රකාශය පිළියෙල කළ යුතුය.
(ආ) ප්‍රමිතියේ 3 පරිච්ඡේදයේ 3.29 ඡේදය අනුව ආයෝජන ක්‍රියාකාරකම්වලින් වන ශුද්ධ මුදල් ප්‍රවාහය ගණනය කිරීමේදී ඉඩම් පැවරීමෙන් ලද මුදල රු.8,311,050 ක් ගලපා නොතිබීම, ස්ථාවර තැන්පතු පොලිය රු.4,298,464 ක් වුවද, එය රු.4,150,078 ක් ලෙස රු.148,386 ක් අඩුවෙන් ගලපා තිබීම සහ දේපල පිරිසත උපකරණ මිලදී ගැනීම් රු.233,924,000 ක් වුවද, එය රු.347,818,987 ක් ලෙස රු.113,894,987 ක් වැඩියෙන් ගලපා තිබීම සිදු කර තිබුණි.	සංශෝධිත මුදල් ප්‍රවාහ ප්‍රකාශයක් සකස් කර ඉදිරිපත් කරන බව.	ප්‍රමිතිය අනුව මුදල් ප්‍රවාහ ප්‍රකාශය පිළියෙල කළ යුතුය.

1.6.2. ගිණුම්කරණ අඩුපාඩු

විගණන නිරීක්ෂණය	සභාවේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
කර්මාන්ත ණයගැති ශේෂය සහ ප්‍රාග්ධන ප්‍රදාන ශේෂය රු.6,697,684 ක් වැඩියෙන් ගිණුම්ගත කර තිබුණි.	2025 මූල්‍ය ප්‍රකාශන සැකසීමේදී නිවැරදි කිරීමට කටයුතු කරන බව.	නිවැරදි වටිනාකමට ගිණුම්ගත කළ යුතුය.

1.6.3. නොසැසඳූ පාලන ගිණුම්

විගණන නිරීක්ෂණය	සභාවේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
ද්‍රව්‍ය සැපයුම් ණයහිමි ශේෂය මූල්‍ය ප්‍රකාශන අනුව ශේෂය සහ අනුරූපී වාර්තා අනුව ශේෂය අතර රු.154,000 ක වෙනසක් නිරීක්ෂණය විය.	ඉදිරියේදී නිවැරදි කරන බව.	උපලේඛන යාවත්කාලීන කරමින් ඒ අනුව මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කළ යුතුය.

1.7 නීති, රීති, රෙගුලාසි හා කළමනාකරණ තීරණවලට අනුකූල නොවීම

නීති, රීති, රෙගුලාසි හා කළමනාකරණ තීරණවලට අනුකූල නොවූ අවස්ථා පහත දැක්වේ.

නීති, රීති, රෙගුලාසි ආදියට යොමුව	අනුකූල නොවීම	සභාවේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
(අ) ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ මුදල් රෙගුලාසි 571(i)	වටිනාකම රු.2,877,450 ක තැන්පත් නියාදනය කර නොතිබුණි.	මාස 02 ක් තුළ නිවැරදි කරන බව.	මුදල් රෙගුලාසිය අනුව කටයුතු කළ යුතුය.
(ආ) 2019 දෙසැම්බර් 24 දිනැති අංක 2155/8 දරන අති විශේෂ ගැසට්පත්‍රය මගින් පනවා ඇති බස්නාහිර පළාත් ප්‍රාදේශීය සභා මූල්‍ය පරිපාලනයට අදාළ ගිණුම් කටයුතු පිළිබඳ රීති අංක 83(ii)	සේවක ණය සඳහා වෙනම අත්තිකාරම් ගිණුමක් පවත්වාගෙන ගොස් නොතිබුණි.	පාලන ගිණුම යටතේ පවත්වා ගෙන ඇති බව.	රීතිය අනුව කටයුතු කළ යුතුය.

2. මූල්‍ය සමාලෝචනය

2.1. මූල්‍ය ප්‍රතිඵල

ඉදිරිපත් කරන ලද මූල්‍ය ප්‍රකාශන අනුව 2024 දෙසැම්බර් 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා සභාවේ වියදම ඉක්මවූ ආදායම රු.76,992,178 ක් වූ අතර, ඊට අනුරූපීව ඉකුත් වර්ෂයේ වියදම ඉක්ම වූ ආදායම රු.72,539,698 ක් විය.

2.2. ආදායම් පරිපාලනය

2.2.1. ඇස්තමේන්තුගත ආදායම්, බිල් කළ ආදායම්, රැස් කළ ආදායම් හා හිඟ ආදායම්

ලේකම්වරයා විසින් ඉදිරිපත් කළ තොරතුරු අනුව සමාලෝචිත වර්ෂයට හා ඉකුත් වර්ෂයට අදාළව ඇස්තමේන්තුගත ආදායම්, බිල් කළ ආදායම්, රැස් කළ ආදායම් හා හිඟ ආදායම් පිළිබඳ තොරතුරු පහත දැක්වේ.

		2024				2023			
ආදායම් ප්‍රභවය		ඇස්තමේන්තු ගත ආදායම	බිල් කළ ආදායම	රැස්කළ ආදායම	දෙසැම්බර් 31 දිනට මුළු හිඟය	ඇස්තමේන්තු ගත ආදායම	බිල් කළ ආදායම	රැස්කළ ආදායම	දෙසැම්බර් 31 දිනට මුළු හිඟය
		රු.(000)	රු.(000)	රු.(000)	රු.(000)	රු.(000)	රු.(000)	රු.(000)	රු.(000)
(i)	වරිපනම් හා බදු	35,071	34,239	31,707	26,785	34,589	35,475	32,386	26,783
(ii)	කුලී	38,532	32,986	37,238	26,729	40,420	31,810	34,438	31,594
(iii)	බලපත්‍ර ගාස්තු	2,483	1,889	1,889	-	1,654	1,917	1,917	-
(iv)	වෙනත් ආදායම්	173,752	173,761	176,591	13,876	188,315	170,248	157,279	16,998
		249,838	242,875	247,425	67,390	264,978	239,450	226,020	75,375

2.2.2. ආදායම් රැස්කිරීමේ කාර්යසාධනය

සභාවේ ආදායම් රැස්කිරීමේ කාර්යසාධනය සම්බන්ධ නිරීක්ෂණ පහත දැක්වේ.

විගණන නිරීක්ෂණය	සභාවේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
(අ) වරිපනම් සමාලෝචිත වර්ෂයේ අවසන් දිනට හිඟ වරිපනම් ශේෂය රු.26,714,898 ක් වූ අතර, ඒ තුළ වර්ෂ 10 ට වැඩි රු.2,103,251 ක් ද, වර්ෂ 5 න් 10 න් අතර රු.10,007,800 ක් ද, වර්ෂ 3 න් 5 න් අතර රු.5,537,279 ක් ද, වර්ෂ 1 න් 3 න් අතර රු.6,534,870 ක් ද, පැවතුණි.	අයකර ගැනීම සඳහා වැඩි සටහන් ක්‍රියාත්මක කර ලේඛනගත දෝෂ ද නිවැරදි කරන බව.	හිඟ වරිපනම් ආදායම් නොපමාව අයකර ගත යුතුය.
(ආ) කුලී සමාලෝචිත වර්ෂයේ අවසන් දිනට හිඟ කඩ කුලී ශේෂය රු.26,535,374 ක් වූ අතර, ඒ තුළ වර්ෂ 5 න් 10 න් අතර රු.311,410 ක් ද, වර්ෂ 3 න් 5 න් අතර රු.4,582,795 ක් ද, වර්ෂ 1 න් 3 න් අතර රු.18,722,965 ක් ද, පැවතුණි.	2025 මාර්තු 31 දිනට රු.1,898,850 ක් අය වී ඇති බව.	හිඟ කඩ කුලී ආදායම් කඩිනමින් අයකර ගත යුතුය.

3. මෙහෙයුම් සමාලෝචනය

3.1. පනතින් පවරා ඇති කාර්යයන් ඉටු කිරීම

ප්‍රාදේශීය සභා පනතේ 3 වන වගන්තිය යටතේ මහජන සෞඛ්‍ය, පොදු උපයෝගීතා සේවා සහ පොදු මංමාවත් පිළිබඳ කාරණා විධිමත් කිරීම හා පාලනය කිරීම, ජනතාවගේ සුබ විභරණය, පහසුව හා සුභසාධනය යන සභාව විසින් ඉටු කළයුතුව තිබුණු කාර්තවයන් ඉටු කිරීම පිළිබඳව නිරීක්ෂණය වූ කරුණු පහත දැක්වේ.

විගණන නිරීක්ෂණය	සභාවේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
(අ) ජල නල යොදා පළඳු වූ මාර්ග 2 ක් කොන්ක්‍රීට් කිරීම සඳහා ජල සම්පත් හා ජලාප්‍රවාහන මණ්ඩලය මගින් 2019 වර්ෂයේ රු.30,863,182 ක් ද 2023 වර්ෂයේදී රු.1,884,004 ක් ද ලබාදී තිබුණු අතර, එම මුදල් අරමුණුගත කායීයට නොයොදා 2021 වර්ෂයේදී ස්ථාවර තැන්පතු වක මිලියන 10 ක් තැන්පත් කර ඉතිරි මුදල් සභාවේ වියදම් ප්‍රතිපූර්ණය සඳහා යොදවාගෙන තිබුණි. 2023 සහ 2024 වර්ෂවලදී එම මාර්ග 2 ක සංවර්ධනය කර ඒ සඳහා රු.28,812,000 ක් ගෙවීම් කර තිබුණු අතර තවදුරටත් රු.3,935,186 ක් ඉතිරි වී තිබුණි. මුදල් ලද වර්ෂ වලදී සංවර්ධන කටයුතු සිදු නොකිරීම හේතුවෙන් 2024 ඔක්තෝම්බර් 21 දින වනවිට නිම කිරීමට අපේක්ෂා කළ මීටර් 1400 ක පමණ දුරක් නිමකළ නොහැකි වී තිබුණි.	ජල නල එළීම නිම කර මාර්ග භාර දීම ප්‍රමාද වූ බැවින් මාර්ග සැකසීම 2023 හා 2024 වර්ෂ වලදී සිදු වූ අතර ඉතිරි මාර්ග කොටස භාර දුන් පසු සකසන බව.	මුදල් අරමුණු ගත කාර්යය සඳහා යොදා ජනතාවට උපරිම සේවාවක් සැලසිය යුතුය.
(ආ) සමාලෝචිත වර්ෂය වනවිට සභාවට මහජන පැමිණිලි 595 ක් ලැබී තිබුණු අතර ඉන් පැමිණිලි 369 ක් විසඳා නොතිබුණි.	විසඳමින් පවතින පැමිණිලි ගණන 226 ක් බව.	මහජන පැමිණිලිවලට අවධානය යොමු කර ජනතා සේවය විධිමත් කළ යුතුය.

3.2. කළමනාකරණ අකාර්යක්ෂමතා

විගණන නිරීක්ෂණය	සභාවේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
(අ) සමාලෝචිත වර්ෂයේ අවසන් දිනට පැවති රු.2,650,335 ක විවිධ ණයගැති ශේෂය තුළ වර්ෂ 05 ට වැඩි රු.2,538,040 ක් ද, වර්ෂ 03 ක් 05 ක් අතර රු.56,156 ක් ද, වර්ෂ 01 ට අඩු රු.56,140 ක් ද විය. වර්ෂ 05 ට වැඩි ණය ශේෂය තුළ අංක 39/980 දරන නඩු තීන්දුව ප්‍රකාරව, 2019 මැයි 15 දින සභා අරමුදලින් පැමිණිලිකාර පාර්ශ්වයට ගෙවා වග උත්තරකරුවන්ගෙන් අයකරගත යුතුව පැවති රු.1,876,800 ක් සහ ප්‍රතිපූර්ණය කර නොගත් උපාධිධාරී දීමනා ගෙවීම් රු.649,348 ක් ද අයකරගත යුතුව පැවතුණි.	නඩුවට නීති උපදෙස් ලබා ගනිමින් පවතින අතර, උපාධිධාරීන් 05 දෙනෙකුගේ වැටුප් ප්‍රතිපූර්ණය වී නොමැති වුවද, නිල ඇදුම් දීමනා අය වී ඇති බව.	ලැබිය යුතු ශේෂ කඩිනමින් අය කර ගත යුතුය.
(ආ) කඩකාමර 22 කට අදාළව වර්ෂ 10 කට පෙර සිට පවතින පෙර මුදල් හිඟය ශේෂය රු.3,127,280 ක් විය.	කඩකාමර 08 ක් සභාවට පවරාගෙන හිඟ මුදල් ගෙවන ලෙස දැනුම් දී ඇති අතර ගිවිසුම්ගත විමක් නොමැති බව.	විධිමත් ගිවිසුමක් අත්සන් කර ගිවිසුම අනුව කටයුතු කළ යුතුය.

- (ඇ) වෙළඳ සංකීර්ණ 4 කට අදාළව කඩකාමර 33 ක වර්ෂයකට වඩා වැඩි අතුරු බදු හිඟ ශේෂය රු.10,215,250 ක් විය. අතුරු බදු කරුවන් 11 දෙනෙකුට නඩුවක් ගොනුකර 11 දෙනෙකුට අවසන් නිවේදන යවා ඇති අතර 08 ක් සම්පූර්ණ හිඟ මුදල් ගෙවා 03 ක් සභාවට පවරා ගැනීමට ඇති බව. ගිවිසුමේ අනුව කටයුතු කර අතුරු බදු මුදල් අය කර ගත යුතුය.
- (ඈ) 2020 වර්ෂයේ සිට 2023 වර්ෂය දක්වා කාලය තුළ සේවක අර්ථසාධක අරමුදල, සේවා නියුක්ති භාර අරමුදල හා විශ්‍රාම වැටුප් දෙපාර්තමේන්තුව යන ආයතනවලින් ලද ප්‍රතිලාභ රු.568,723 ක් අදාළ හිමිකරුවන් වෙත ලබා නොදී සමාලෝචිත වර්ෂය අවසන් වන විටත් පොදු තැන්පත් ගිණුමේ රඳවාගෙන තිබුණි. රු.404,849 ක් 2025 වර්ෂයේ ආදායමට බැර කර ඇති අතර, රු.163,873 ක් ආදායමට ගන්නා බව. ප්‍රතිලාභ හිමිකරුවන් පිළිබඳව සොයා බලා නිරවුල් කිරීමට ක්‍රියා කළ යුතුය.

3.3. මෙහෙයුම් අකාර්යක්ෂමතා

විගණන නිරීක්ෂණය	සභාවේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
වෙළඳ ස්ථාන 101 ක් ගිවිසුම්වලට එළඹීමකින් තොරවද, වෙළඳ ස්ථාන 44 ක් ගිවිසුම් යාවත්කාලීන කර ගැනීමකින් තොරවද පවත්වාගෙන යන බව නිරීක්ෂණය විය.	කඩහිමියන් වෙත දැනුම් දී කඩකාමර පවරා ගන්නා බව.	විධිමත් ගිවිසුමක් මත වත්කම් බදු දීම සිදු කළ යුතුය.

3.4. නිෂ්කාර්ය භෝජන උපයෝජිත දේපල, පිරියත හා උපකරණ

විගණන නිරීක්ෂණය	සභාවේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
(අ) වටිනාකම රු.2,781,227 ක් වූ ගබඩා තොග අයිතම 39 ක් වසර 2 කට වැඩි කාලයක සිට නිෂ්කාර්යව පැවතුණි.	කොටසක් 2025 වර්ෂයේදී නිකුත් කිරීමටත්, 2024 සමීක්ෂණයෙන් අපහරණය කිරීමටත් කටයුතු කරන අතර, භාවිතයට නොගන්නා නිසා ඇතැම් අයිතම ඉතිරිවීම් ඇති බව.	සභාවේ වත්කම් සඵලදායීව උපයෝජනයට ක්‍රියා කළ යුතුය.
(ආ) අර්ධ වශයෙන් නිමකරන ලද වටිනාකම රු.5,909,944 ක් වූ ගොඩනැගිලි 6 ක් වර්ෂ 1 කට වැඩි කාලයක සිට නිෂ්කාර්යව පැවතුණි.	ප්‍රජා ශාල 2 ක් සඳහා 2025 වර්ෂයේ ප්‍රතිපාදන වෙන් කර ඇති බව.	අවශ්‍යතා නිසි පරිදි හඳුනාගෙන අරමුණු ඉටු වන ආකාරයට මහජන මුදල් යෙදවිය යුතුය.

3.5. වත්කම් කළමනාකරණය

විගණන නිරීක්ෂණය	සභාවේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
(අ) වටිනාකම රු.568,828,482 ක් වූ ඉඩම් කැබලි 182 ක අයිතිය තහවුරු කර ගෙන නොතිබුණි.	වත්කම් ලේඛනවල ඇති දත්ත මත ඔප්පු ලබා ගැනීම දුෂ්කර වී ඇති අතර නීති උපදෙස් ලබා ගෙන ඉදිරි කටයුතු කරන බව.	සභාවට අයත් ඉඩම්වල අයිතිය පවරා ගත යුතුය.
(ආ) 1995 හා 2006 වර්ෂවලදී පරිත්‍යාග වශයෙන් ලැබී තිබුණු පිරිවැය රු.1,900,000 ක් වූ ට්‍රැක්ටර 2 ක් පවරා ගෙන නොතිබුණි.	පවරා ගැනීම සඳහා දන්වා ඇති බව.	වාහනවල අයිතිය පවරා ගත යුතුය.
(ඇ) රු.8,395,462 ක් වූ ගොඩනැගිලි 8 ක් දෙමහල් ගොඩනැගිලි ලෙස නිම කිරීමට සැලසුම් කර බිම් මහල සකසා තිබුණි. වර්ෂ 1 කට වැඩි කාලයක් ගත වී තිබුණත් ඉහළ මහල සකස් නොකිරීම හේතුවෙන් ස්ලැබ් වහලය දිගුකාලීනව වර්ෂාවට ලක්වෙමින් පැවතුණි.	ඉදිරි කටයුතු සම්පූර්ණ කරන බව.	අවශ්‍යතා නිසි පරිදි හඳුනාගෙන ගොඩනැගිලි ඉදිකර වත්කම්වල ආරක්ෂාව තහවුරු වන පරිදි ක්‍රියා කළ යුතුය.

3.6. මානව සම්පත් කළමනාකරණය

විගණන නිරීක්ෂණය	සභාවේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
(අ) ග්‍රාම සේවා වසම් 151 ක් සහ උප කාර්යාල 5 කින් සමන්විත ප්‍රාදේශීය සභාවට ආදායම් පරීක්ෂකවරු සංඛ්‍යාව අනුමත 06 ක් වුවද පුරප්පාඩු 05 ක් තිබුණු අතර සභාව යටතේ ක්‍රියාත්මක වන පුස්තකාල 11 ක් සඳහා පුස්තකාලයාධිපති අනුමත සංඛ්‍යාව 07 ක් වුවද පුරප්පාඩු 02 ක් පැවතුණි.	කාර්තු වාර්තා මගින් මෙම පුරප්පාඩු පෙන්වා දී තිබෙන බව.	පුරප්පාඩු සම්පූර්ණ කර ජනතා සේවය විධිමත් කළ යුතුය.
(ආ) සභාවේ මිය ගිය හා සේවය අතහැර ගිය නිලධාරීන් 14 දෙනෙකුගේ රු.1,355,549 ක සේවක ණය ශේෂයක් අය කර ගත යුතුව පැවතුණි.	පාරිතෝෂික මුදලින් අයකිරීමටත් බොල් ණය සේ කපා හැරීමටත් කටයුතු කරමින් පවතින බව.	සේවක ණය කඩිනමින් අයකර ගත යුතුය.

4. ගිණුම්කටයුතුභාවය සහ යහපාලනය

4.1 වාර්ෂික ක්‍රියාකාරී සැලැස්ම

විගණන නිරීක්ෂණය	සභාවේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
2024 වර්ෂයේ ක්‍රියාකාරී සැලැස්මෙහි ඇතුළත් රු.3,100,000 ක් වූ ව්‍යාපෘති 04 ක් නිමකර නොතිබුණි.	අවශ්‍ය සම්පත් නොමැති වීම නිසා කළ නොහැකි වූ බව.	අවශ්‍යතා නිසි පරිදි හඳුනා ගෙන සැලසුම් සකස් කර මහජන මුදල් උපරිම කාර්යක්ෂමව යෙදවීමට ක්‍රියා කළ යුතුය.

4.2 අයවැය පාලනය

විගණන නිරීක්ෂණය	සභාවේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
පුනරාවර්ථන වැය විෂයයන් 13 ක් සඳහා වෙන් කළ රු.9,600,000 ක මුළු ප්‍රතිපාදනයට ඉතිරි තිබුණි.	අලුත්වැඩියා සිදු නොවීම, කාලය ප්‍රමාණයවත් නොවීම, තොරතුරු නොමැති වීම, උපදේශකයෙකු ඉදිරිපත් නොවීම සහ වවුචර් පත් ඉදිරිපත් නොවීම හේතු වී ඇති බව.	අයවැය සඵල පාලන කාරකයක් ලෙස යොදා ගත යුතුය.